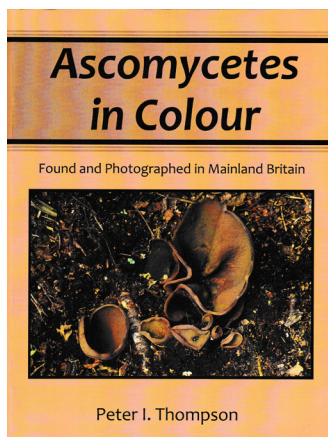




BOEKBESPREKING

Thompson, Peter I. 2013. *Ascomycetes in Colour*. Found and photographed in Mainland Britain. XXXVI + 367 pp. Formaat 28 x 21,5 cm. Xlibris Publishing, (<http://bookstore.xlibris.com>) Bloomington (VS). Prijs ca. 50 Euro (zachte koft).

Determinatiewerken voor zakjeszwammen (ascomyceten) die met kleurenfoto's zijn geïllustreerd, zijn dun gezaaid. In Europa zijn dat eigenlijk alleen *Pilze der Schweiz*, I (Breitenbach & Kränzlin, 1984) en *Ascomyceti d'Italia* (Medardi, 2012) waarin respectievelijk 390 en 400 soorten zijn afgebeeld en beschre-

ven. De hoofdmoot van *Ascomycetes in Colour* bestaat uit kleurenfoto's, schetsen (van o.a. sporen) en beknopte beschrijvingen van 700 soorten zakjeszwammen die in Groot-Brittannië zijn gevonden (2 soorten per pagina). Dit betreft voor ongeveer een tiende grote soorten als beker- en kluifzwammen, voor ruim de helft (kleine) schijfzwammen en een derde kernzwammen (incl. loculoascomyceten). De kwaliteit van de foto's stelt vaak teleur. Dit is jammer omdat het boek het hier toch vooral van moet hebben. In het geval van contrastrijke foto's is het resultaat nog redelijk maar van donkergekleurde soorten zijn de afdrukken in min of meerdere mate dichtgelopen. Dit is mogelijk veroorzaakt door de matige drukkwaliteit en/of de gebruikte (gelige) papiersoort. Dat neemt niet weg dat veel foto's wel een indruk geven hoe de soort er macroscopisch uitziet. Het boek bevat verder een inleiding, verklarende woordenlijst, sleutels, literatuurlijst en soortenindex.

Een belangrijk vraag is in hoeverre het boek verder bruikbaar is als determinatiewerk. Mijns inziens is het antwoord daarop: in (zeer) beperkte mate. In de eerste plaats omdat de sleutels zich beperken tot de 700 afgebeelde soorten. De Nederlandse lijst telt al bijna 2000 zakjeszwammen en dat aantal zal in de toekomst ongetwijfeld nog fors toenemen. Dat betekent dus dat minder dan een derde van de soorten wordt uitgesleuteld, waardoor het resultaat van veel determinaties onzeker blijft omdat geen rekening is gehouden met andere niet behandelde soorten. Dat wordt ook duidelijk op geslachtsniveau: bijv. van de 24 op de Britse eilanden vastgestelde kussentjeszwammen van het geslacht *Hypocrea* worden er slechts 7 behandeld (in Europa zijn het zelfs meer dan 75 soorten!). Ten tweede zijn voor de sleutels alleen eenvoudige kenmerken gebruikt (zoals kleur, sporenmaten en substraat) die vaak ontoereikend zijn voor betrouwbare determinatie. Tenslotte zijn de determinaties door de auteur te oordelen naar de gebruikte literatuur, vooral gebaseerd op enkele standaardwerken die geen van alle volledige sleutels bevatten. Dit betreft *British Ascomycetes* (Dennis 1981), *Microfungi on Land Plants* (Ellis & Ellis 1997), *Microfungi on Miscellaneous Substrates* (Ellis & Ellis 1998) en de twee eerder genoemde titels. Kennelijk zijn de vele, verspreid in de literatuur beschikbare sleutels van geslachten niet benut. Zelfs de gemakkelijk toegankelijke sleutels van geslachten als *Hypoxylon* en *Rosellinia* op de webstek <http://pyrenomycetes.free.fr/> zijn niet vermeld. In het dankwoord worden wel enkele specialisten genoemd die determinaties hebben verricht, maar helaas is niet vermeld welke soorten dat betreft. Naar mijn oordeel zijn de in het boek opgenomen sleutels dus niet of nauwelijks bruikbaar voor (serieuze) determinatie, ook al omdat de geslachten zelf niet worden uitgesleuteld. Geen betrouwbaar determinatiewerk dus, maar het kan wel een nuttige inspiratiebron en ondersteuning vormen bij het determineren van zakjeszwammen.

Eduard Osieck